

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง สาขาดนตรีไทย

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง สาขาคันตรีไทย

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

“ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ” ถูกพัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการรับรอง “สมรรถนะ” ของกำลังคนตามมาตรฐานอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมผ่านกระบวนการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อให้บุคลากรได้รับการยอมรับในความรู้ ทักษะ ตลอดจนความสามารถในการประกอบอาชีพและได้รับ “คุณวุฒิวิชาชีพ” สอดคล้องกับสมรรถนะ ประสบการณ์ และความรู้ และสามารถใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในสายอาชีพของตนเอง โดยคุณวุฒิวิชาชีพนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกำลังคนของประเทศ ทั้งที่เป็นผู้ไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับสูงแต่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพและผู้ที่มีความรู้คุณวุฒิการศึกษาที่ต้องการต่อยอดความก้าวหน้าในอาชีพ ทั้งนี้ “คุณวุฒิวิชาชีพ” สามารถนำไปเทียบเคียงและเชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิและการรับรองอื่นๆ ภายในประเทศและระดับสากล

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับภาคธุรกิจ ภาครัฐ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น “มาตรฐานอาชีพ” อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพและกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง โดยคณะกรรมการสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ได้กำหนดสาขาวิชาชีพในการให้ประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพไว้รวมทั้งสิ้น 72 สาขาวิชาชีพ และสถาบันได้ดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพมาแล้วตั้งแต่ปี 2556 ถึงปี 2561 รวม 51 สาขาวิชาชีพ ดังนั้น จึงเห็นควรดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพในปี 2562 เพื่อจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพอื่นๆ เพิ่มเติม อันจะทำให้มีมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่สามารถนำไปพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของตนเอง ผู้ประกอบการสามารถใช้ประกอบการจ้างงานได้ตรงตามความต้องการ สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ และจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทยได้ในที่สุด

ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมมีเอกลักษณ์เฉพาะที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละท้องถิ่นซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากภูมิปัญญาของคนในแต่ละท้องถิ่นที่ถ่ายทอดให้เห็นถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีของคนในท้องถิ่น ดนตรีพื้นบ้านมีส่วนช่วยเสริมความเข้มแข็งของชาวบ้านในชุมชน ทางด้านจิตใจ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และระบบสังคมของชุมชนซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์สืบทอดต่อไป ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่มาของการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการชุมชนด้านดนตรีท้องถิ่นเข้าสู่ระบบคุณวุฒิวิชาชีพที่มีมาตรฐาน มีความรู้ มีทักษะฝีมือ และวัฒนธรรมที่มีคุณค่าต่อท้องถิ่น เพื่อให้การอนุรักษ์สืบทอดขนบธรรมเนียมเป็นที่ยอมรับและได้มาตรฐาน ต่อไป

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับกลุ่มบุคคลในอาชีพ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น “มาตรฐานอาชีพ” อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพและกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง และการสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพธุรกิจดนตรี (อาชีพผู้ผลิตเครื่องดนตรีท้องถิ่น, อาชีพนักดนตรีท้องถิ่น) จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างมาตรฐาน สร้างอาชีพให้กับบุคลากรในประเทศต่อไป

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง
สาขาคดนตรีไทย
อาชีพนักดนตรีไทย ระดับ 6

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

คุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง สาขาคดนตรีไทย 8.1 นักดนตรีไทย ระดับ 2 ถึงระดับ 8 8.2 ช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย ระดับ 2 ถึงระดับ 8

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
10109	จัดรูปแบบของวงดนตรี เพลง และผู้บรรเลงให้เหมาะสมกับลักษณะของงาน
10110	บรรเลงบทเพลงด้วยทักษะขั้นสูงตามเครื่องดนตรีที่ตนเองถนัด

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง สาขาคดนตรีไทย อาชีพนักดนตรีไทย ระดับ 6

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ระดับคุณวุฒินี้ถือว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการบริหารจัดการวงอย่างเป็นระบบ สามารถจัดรูปแบบของวงดนตรี เพลง และผู้บรรเลงให้เหมาะสมกับลักษณะของงาน อีกทั้งยังเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการบรรเลงเพลงที่ใช้ทักษะการบรรเลงขั้นสูงได้

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

นักดนตรีไทย ครูดนตรีไทย

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

นักดนตรีไทย ครูดนตรีไทย

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

10109	จัดรูปแบบของวงดนตรี เพลง และผู้บรรเลงให้เหมาะสมกับลักษณะของงาน
10110	บรรเลงบทเพลงด้วยทักษะขั้นสูงตามเครื่องดนตรีที่ตนเองถนัด

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 05/11/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
สร้างและยกระดับมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ดนตรีไทยให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับระดับสากล	10	ปฏิบัติงานด้านดนตรีไทย	101	ปฏิบัติงานบรรเลงดนตรีไทย

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 05/11/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
101	ปฏิบัติงานบรรเลงดนตรีไทย	10109	จัดรูปแบบของวงดนตรี เพลง และผู้บรรเลงให้เหมาะสมกับลักษณะของงาน	101091	อธิบายหลักวิธีการจัดรูปแบบวงและเพลงและคัดเลือกผู้บรรเลงได้เหมาะสมกับลักษณะของงาน
				101092	จัดวงดนตรี ผู้บรรเลงและบทเพลงได้ถูกต้องตามรูปแบบของลักษณะงาน
				101093	บริหารจัดการปัญหาหรือประยุกต์รูปแบบวงดนตรีได้ตามสถานการณ์
		10110	บรรเลงบทเพลงด้วยทักษะขั้นสูงตามเครื่องดนตรีที่ตนเองถนัด	101101	อธิบายและแสดงทักษะขั้นสูง หรือกลวิธีการบรรเลง
				101102	บรรเลงบทเพลงขั้นสูง

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ10109
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะจัดรูปแบบของวงดนตรี เพลง และผู้บรรเลงให้เหมาะสมกับลักษณะของงาน
3. ทบทวนครั้งที่N/A
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

นักดนตรี นักร้อง และนักประพันธ์เพลง รหัส 2652

ISCO 2652 นักดนตรี นักร้อง และนักประพันธ์เพลง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้ที่มีความรู้ในหลักวิธีการจัดรูปแบบของวงดนตรี เพลง และผู้บรรเลงให้เหมาะสมกับลักษณะของงาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

นักดนตรี

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
101091 อธิบายหลักวิธีการจัดรูปแบบวงและเพลงและคัดเลือกผู้บรรเลงได้เหมาะสมกับลักษณะของงาน	1.แสดงแนวคิดถึงวิธีการจัดรูปแบบวงและบทเพลงรวมถึงการคัดเลือกผู้บรรเลงให้เหมาะสมกับรูปแบบของงานต่างๆ 2.บรรยายบทบาทหน้าที่และความสำคัญของเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นภายในวงดนตรีที่ตนเองเลือก 3.บรรยายคุณสมบัติของผู้บรรเลงที่มีคุณลักษณะเหมาะสมกับงาน 4.บรรยายคุณสมบัติของผู้บรรเลงที่มีคุณลักษณะเหมาะสมกับวงดนตรี	การสัมภาษณ์
101092 จัดวงดนตรี ผู้บรรเลงและบทเพลงได้ถูกต้องตามรูปแบบของลักษณะงาน	1. บรรยาย กระบวนการการรับจัดงานการบรรเลงได้อย่างเป็นระบบ 2. บรรยาย วิธีการบริหารจัดการวงดนตรีได้ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
101093 บริหารจัดการปัญหาหรือประยุกต์รูปแบบวงดนตรีได้ตามสถานการณ์	1. บรรยาย วิธีการจัดวงดนตรีทั้งในรูปแบบดั้งเดิมและสมัยนิยม 2. วิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนดให้ เพื่อจัดการปัญหาหรือประยุกต์รูปแบบวงดนตรีเพื่อลดผลกระทบที่ก่อให้เกิดต่อการบริหารจัดการวงดนตรีได้อย่างเหมาะสม	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
 - ทักษะการสื่อสาร
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
 - ด้านการจัดการรูปแบบวงดนตรี

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

- (ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)
 - ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวขณะบรรเลงดนตรีของผู้ขอรับการประเมิน
- (ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)
 -
- (ค) คำแนะนำในการประเมิน
 -
- (ง) วิธีการประเมิน
 - ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

- (ก) คำแนะนำ
 - ผู้จะเข้ามาทดสอบจะต้องแสดงความรู้วิธีการจัดรูปแบบของวงดนตรี เพลง และผู้บรรเลงให้เหมาะสมกับลักษณะของงาน อย่างเป็นระบบ
- (ข) คำอธิบายรายละเอียด
 - รูปแบบวง หมายถึง รูปแบบของวงดนตรีที่เป็นที่ยอมรับและนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย
 - การจัดคาราวงหมายถึง หมายถึง การบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับ รับงาน ที่ประกอบด้วย งบประมาณ เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลง ผู้บรรเลง เพลงที่เหมาะสมกับงาน
 - ระยะเวลาและพาหนะในการเดินทาง รายการและเวลาในการบรรเลง อาหารและที่พักผู้บรรเลง เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- 18.1 วิธีการประเมิน
 - สัมภาษณ์
- 18.2 เครื่องมือ
 - แบบสัมภาษณ์
 - ตัวอย่างสถานการณ์จำลอง

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ10110
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะบรรเลงบทเพลงด้วยทักษะขั้นสูงตามเครื่องดนตรีที่ตนเองถนัด
3. ทบทวนครั้งที่N/A
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

นักดนตรี นักร้อง และนักประพันธ์เพลง รหัส 2652

ISCO 2652 นักดนตรี นักร้อง และนักประพันธ์เพลง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในการบรรเลงเพลงขั้นสูงมีความเชี่ยวชาญชำนาญในการบรรเลงเครื่องดนตรี

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

นักดนตรี

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
101101 อธิบายและแสดงทักษะขั้นสูง หรือกลวิธีบรรเลง	1. อธิบายทักษะขั้นสูง หรือกลวิธี ที่ใช้บรรเลงของเครื่องดนตรีที่ตนเองเลือก 2. แสดงทักษะ หรือกลวิธี ตามที่อธิบายของเครื่องดนตรีที่ตนเองเลือก	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
101102 บรรเลงบทเพลงขั้นสูง	1. อธิบายประวัติที่มา โครงสร้าง ลักษณะเฉพาะ ของเพลงทักษะขั้นสูงที่เลือกบรรเลง 2. บรรเลงเพลงทักษะขั้นสูงตามที่ได้อธิบาย อย่างน้อย 1 เพลง	การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
- ทักษะการบรรเลงขั้นสูง
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
- ประวัติที่มา โครงสร้าง ลักษณะเฉพาะ ของเพลงทักษะขั้นสูง

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

- (ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)
 - ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวขณะบรรเลงดนตรีของผู้ขอรับการประเมิน
- (ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)
 -
- (ค) คำแนะนำในการประเมิน
 -
- (ง) วิธีการประเมิน
 - ตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

- (ก) คำแนะนำ
 - ผู้จะเข้ามาทดสอบจะต้องแสดงความรู้และสาธิต การบรรเลงเครื่องดนตรีที่ตนเองถนัดในบทเพลงชั้นสูง
- (ข) คำอธิบายรายละเอียด
 - ทักษะชั้นสูง หมายถึง ทักษะที่ใช้ในการบรรเลงเพื่อแสดงให้เห็นถึงฝีมือของผู้บรรเลง
 - หรือกลวิธีต่างๆ ที่ต้องใช้ความชำนาญในการแสดงกลเม็ดที่เป็นลักษณะของเครื่องดนตรีออกมาได้อย่างราบรื่นและชัดเจน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- 18.1 วิธีการประเมิน
 - สัมภาษณ์
 - สาธิต
- 18.2 เครื่องมือ
 - แบบสัมภาษณ์
 - สถานการณ์จำลอง